

ESPON 2013 Programm

Läänemere regiooni territoriaalne seire

BSR-TeMo

Territorial Monitoring for the Baltic Sea Region

Teadusplatvormi projekt

Kokkuvõte

2014

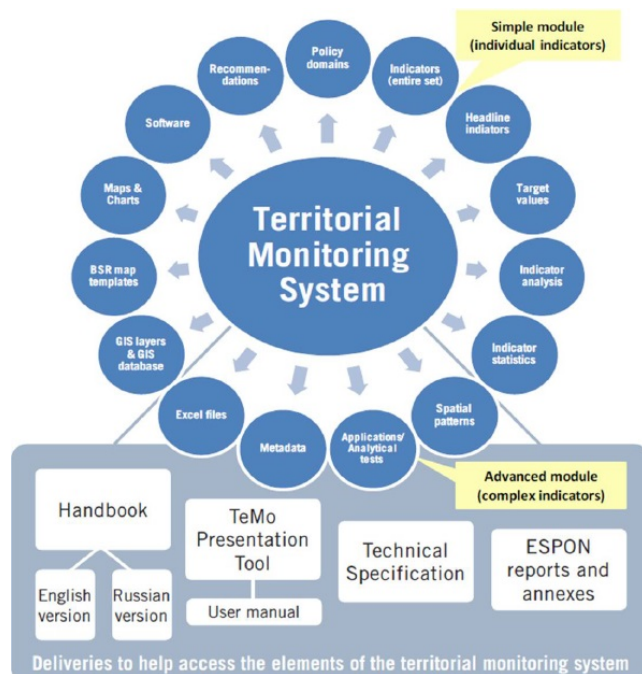
EUROOPA LIIT
Osaliselt finantseerinud Euroopa Regionaalarengu fond
INVESTEERING TEIE TULEVIKKU

Sissejuhatus

BSR-TeMo arendas makroregionaalset territoriaalset seiresüsteemi. Töö oli metoodiline, aga ka poliitiline mõõde. Konkreetsemalt oli projekti eesmärgiks Läänemere regiooni piirkondade probleemide, territoriaalsete vastuolude ning majandusliku ja sotsiaalse arengu muustrite analüüs. Ühtlasi loodi poliitike tõenduspõhiseks elluviimiseks keskkond, mis koondas andmebaasid erinevatest EL, riikide ja regioonide statistikakogudest NUTS3 tasemel. Metoodilise arendusena koostati arengueesmärkide mõõtmise indikaatorite süsteem, mis pakub poliitike hindamise raamistiku ja võimaldab indikaatoritepõhist lihtsustatud ja üldistavat analüüsi. Kokku valiti välja 29 indikaatorit, mis iseloomustavad nii regionaalse arengu suunda kui ka teiselt poolt poliitike tõhusust piirkondlikus mõõtkavas.

Seire metoodika

Esmalt süüvis uuring territoriaalse ühtekuuluvuse mõistesse ja kontseptsiooni ning lähendas neid metoodiliselt ja poliitilises praktikas Läänemere regioonile. Seiresüsteemi arendamisel tehti ülevaade ka senisest ühisest territoriaalsest seirest ning võeti arvesse paremaid kogemusi ja ka kriitilisi näiteid. BSR-Temo käsitles lisaks EL Läänemeriikidele ka Venemaa loodepiirkonda ja Valgevenet, mis aitaks analüütiliselt selgitada erinevusi ida suunal, EL välispiiril ning toetada probleemteemade valikul naabuskoostööd. Andmete koondamisel oli standardühikuks NUTS3, kuid mõned teemad kaeti ka linnapiirkonna (LAU-2) täpsuses.

Läänemere regiooni territoriaalse seire süsteem

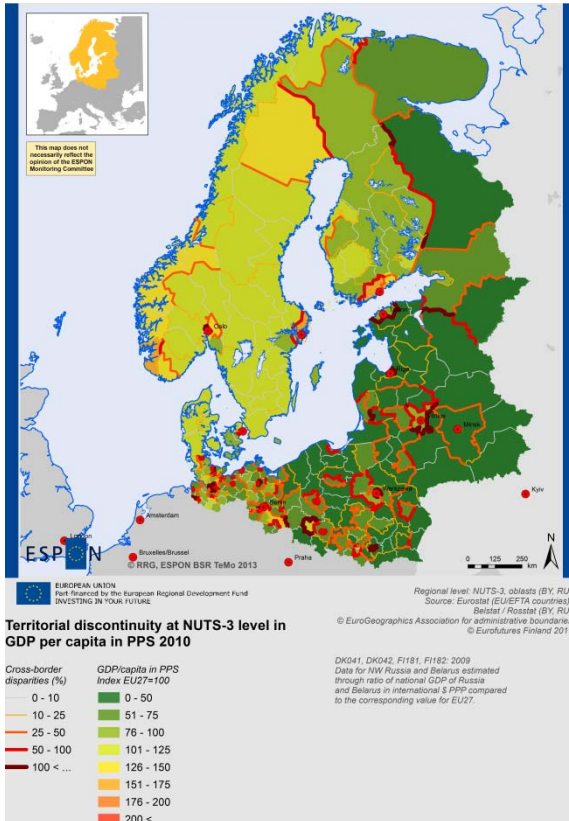
Uuringus valiti lõpuks välja viis põhiteemat (majandus, juurdepääsetavus, innovatsioon, elukvaliteet ja keskkonnavõime) 12 alateemaga. Kokku hinnati 90 indikaatori sisulist 'väärtust', millest lõpuks jäi sõelale 29. Lisaks teema-indikaatoritele peeti vajalikuks süsteemi täiendada 10 kompleksindikaatoriga: Gini indeksi erisus, Atkinsoni indeks, 80/20 suhe, sigma-konvergens, beeta-konvergens, ida-lääne erisus, lõuna-põhja erisus, linna-maa erisus, mitte-piiriala-piiriala erisus, rannikuala-sisemaa erisus.

Seiresüsteemi testiti realselt, kuidas see suudab väljendada aktuaalseid poliitikeemasid seonduvalt regionaalarengu protsessidega. Eritähelepanu koondati sõlmprobleemidele territoriaalse ühtekuuluvuse kontekstis, näiteks regioonide funktsionaalsed seosed tulenevalt rändest, piirialade mahajäämuse küsimused, Läänemere regiooni arengute võrdlus Alpi ja Põhjamere makroregiooniga.

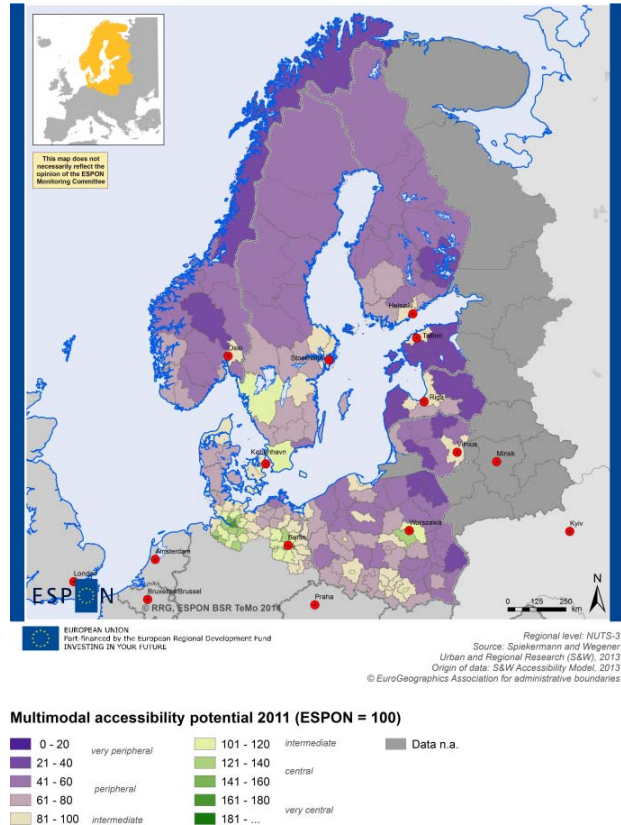
Läänemere regiooni kolm lõhet

Uuring tõi välja 3 põhilist regionaalset lõhet:

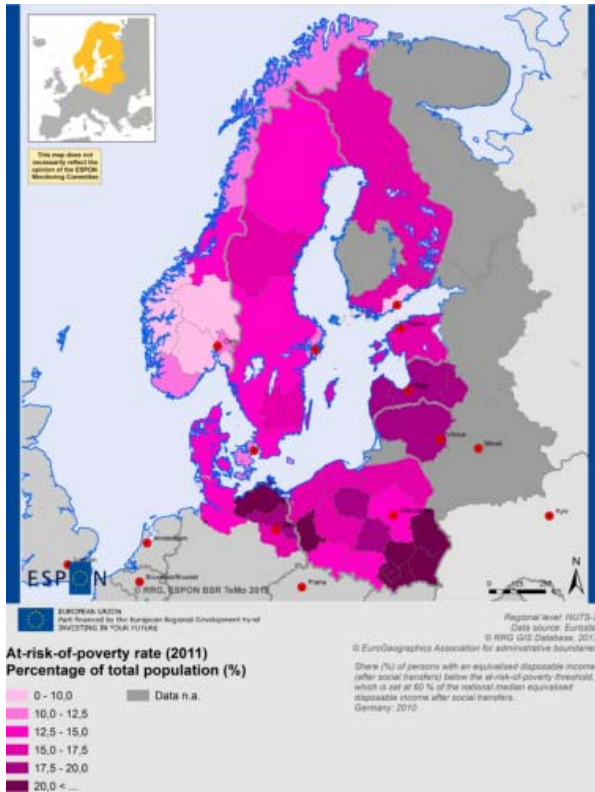
- 1) Ida – lääts
- 2) Põhi – lõuna: tihedamalt ja hõredamalt asustatud piirkonnad
- 3) Linn – maa

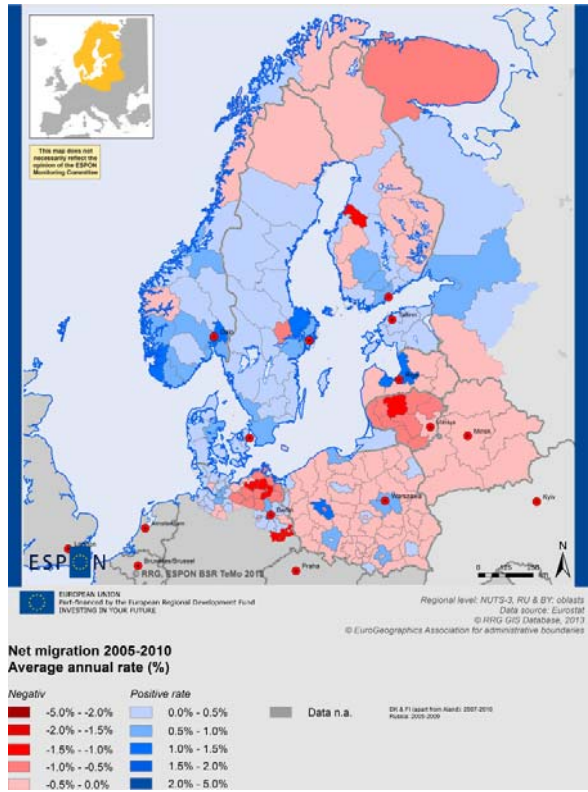
SKT inimese kohta ida-lääne ja piirkondliku lõhe näitena.

Multimodaalne juurdepääsetavus põhja-lõuna ja ida-lääne lõhe näitena.

Vaesusriskis rahvastik (%) ida-lääne lõhe näitena.

Rändesaldo linna- ja maapiirkondade võrdluses.

Läänemere regiooni territoriaalse seire süsteemi internetiväljund

ESPON

Go to the ESPON Website 🔍

Baltic Sea Region Territorial Monitoring System

sea: meri, lainetus Keela

[Welcome](#)
[BSR](#)
[Domains](#)
[Headline](#)
[Applications](#)
[Gallery](#)

GDP per capita

Multimodal accessibility potential

Gross domestic expenditures on R&D, total

At-risk-of-poverty rate

New soil sealing per capita

Welcome!

Welcome to the Baltic Sea Region Territorial Monitoring System. This interactive systems grants you access to a set of spatial monitoring indicators, subdivided into six themes. The chosen indicators highlight the performance of regions within the Baltic Sea Region, and compared to the ESPON space as a whole.

Inspect individual indicators via the Domains menu, visit the map gallery from the Gallery menu, download reports, hand books and user manuals from the Documents section, or access a number of Applications representing test beds for Baltic Sea Regions in Europe.

ESPON

Go to the ESPON Website 🔍

Baltic Sea Region Territorial Monitoring System

[Welcome](#)
[BSR](#)
[Domains](#)
[Headline](#)
[Applications](#)
[Gallery](#)

Overall benchmarking

General description

Policy context

Results

Visualization

Charts download

Data sources

Thematic scope - Migration

Geographical scope - Cross-border areas

Cross-cutting issues - Territorial cohesion

Visualization